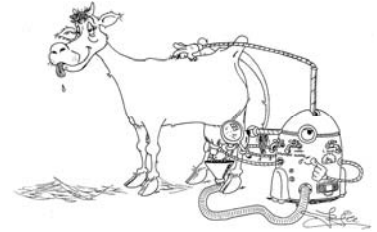

Automaattilypsy keväällä 2005

Automaattilypsytiloja on Suomessa jo reilusti yli sata

Vuoden 2004 lopussa Pohjoismaissa oli automaattilypsytiloja yhteensä 835. Maakohtaiset tiedot näkyvät oheisessa NMSM:n kokoamassa taulukossa. Ilmeisesti Pohjoismaissa automaattilypsy yleistyy ripeimmin koko maailmassa ja saattaa olla niin, että Suomessa AMS:n suhteellinen osuus uusista pihatön lypsyjärjestelmistä on suurempi kuin missään muussa maassa. Ensimmäiset lypsyrobotit otettiin Suomessa käyttöön vuoden 2000 lopulla.

31.12.04 (NMSM)	Suomi	Islanti	Norja	Tanska	Ruotsi	Yhteensä
Tiloja	108	22	51	394	260	835
Lypsypaikkoja	127	22	53	779	384	1365

Kannattavuuden arviointi

Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen (PTT) raportti ”Automaattisen lypsyjärjestelmän käyttöönotto: kannattavuus ja hankintaan vaikuttavat tekijät” on ollut hyvin esillä tiedotusvälineissä. Raportissa todetaan, että keskimääräisellä työnsäästöllä, joka kyselyyn vastanneilla tiloilla oli ollut 30 %, automaattilypsyn nettovoitto jää suuremmaksi kuin vaihtoehtoisessa asemalypsyssä.

Automaattilypsyn hankintaa suunnittelevan on hyvä miettiä talousasiat myös siten, että työkustannusta ei huomioitaisi lainkaan tai jos työnsäästö ei olekaan 30 %. Raportin mukaan nettovoitto muuttuu nettotappioksi, jos työnsäästö on pienempi kuin 22 %. Työkustannuksella on siten erittäin suuri vaikutus laskelmien lopputulokseen. Automaattilypsy on sijoitus ennen kaikkea tuottajan omaan hyvinvointiin ja se tekeekin siitä niin houkuttelevan vaihtoehdon, erittäin ymmärrettävistä syistä.

Maidon laatu suomalaisilla tiloilla (Lähde: Maitohygienialiitto)

Vuosi 2004	Solu-keskiarvo	Solunäytteistä >400 000	Bakteeri-keskiarvo	Bakteerinäytteistä >100 000
AMS tilat (66 tilaa)	184 000/ml	3,6 %	8800 pmy/ml	1,3 %
Isot tilat (yli 45 lehmää)	153 000/ml		5100 pmy/ml	
Kaikki tilat	137 000/ml	4,3 %	6000 pmy/ml	0,9 %

Laitteet

Lypsyrobottien kehitystyö jatkuu. Etenkin muuttuneen maidon havaitsemismenetelmiä kehitellään, sillä nykyiset laitteet eivät kaikilta osin kykene luotettavalla tavalla erottelemaan muuttunutta maitoa. Energiankulutusta on pystytty vähentämään mm. ottamalla käyttöön vain tarpeen mukaan käyviä tyhjöpumppuja. Huoltotarpeen ja –kustannusten alentamiseksi etsitään jatkuvasti uusia ratkaisuja.

Käyttäjän taidot ratkaisevat

Robotti on kuitenkin vain osa automaattista lypsyä. Tärkein osa on edelleen käyttäjän vastuulla eli koko järjestelmän valvonta ja ohjaus. Siksi automaattilypsyjärjestelmän käyttäjällä pitää olla mielenkiintoa lehmii ja maidontuotantoa kohtaan. Ilman hyvää motivaatiota automaattilypsykään ei onnistu. Koneviestissä 4/2005 eräs emäntä peräsi avoimempaa keskustelua ongelmista ja niiden ratkaisuista. Hänen mielestään automaattilypsystä annetaan julkisuudessa liian positiivinen kuva. Avoimella keskustelulla moni ongelma olisi vältettävissä ja kaikkien taidot automaattilypsyn ohjauksessa paranisivat.

Aiotko hankkia lypsyrobotin?

Jos aikomuksesi on hankkia lypsyrobotti, kannattaa tutustua Maitohygienialiiton internet-sivuilla http://www.maitohygienialiitto.fi/saadoksia_04.html olevaan oppaaseen ”Hyvät toimintatavat automaattilypsyssä – Hygieniaohjeet” sekä tähän liittyvään tarkastuslomakkeeseen ”Automaattisen lypsylaitteiston tarkastuslomake”. Kunnaneläinlääkärille on ilmoitettava siirtymisestä automaattisen lypsylaitteiston käyttöön 3 kk ennen aiottua käyttöönottopäivää. Meijeriin tai osuuskuntaan tulisi ottaa yhteys 6 kk ennen aiottua käyttöönottoa.